

Spesielle miljøtiltak i jordbruket - SMIL

Veileder for bruk av tilskudd, 2014

Formål

Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensingen fra jordbruket utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier. Kommunen har derfor i samarbeid med faglagene i landbruket utarbeidet en egen lokal strategiplan for bruk av midlene.

Virkeområde m.m.

Tilskuddsordningen er hjemlet i Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket og gjelder tiltak på landbrukseiendommer. Landbrukseiendom er eiendom som kan nyttes til jord- eller skogbruksformål. SMIL-forskriften setter ikke noe minstekrav når det gjelder hvor mye jordbruksareal en eiendom må ha for at det skal kunne innvilges tilskudd. Således omfattes også små landbrukseiendommer som ikke er berettiget til produksjonstilskudd av forskriften.

Det kan også gis tilskudd til områder som er vernet etter naturmangfoldlov (naturvernlov) og kulturminnevernlov.

Vilkår

Hvem kan søke SMIL-tilskudd

- Foretak eller eiere som driver og/eller eier en landbrukseiendom.
- Enhver som er registrert i Enhetsregisteret og som har fått tillatelse av landbrukseiendommens eier til gjennomføring av aktuelle prosjekt/tiltak.

Alle som søker om SMIL-tilskudd skal være registrert i Enhetsregisteret. Unntatt fra dette er eiere av landbrukseiendom som ikke har et registrert jordbruksforetak. Disse kan benytte fødselsnummer. Dersom søkeren ikke eier eiendommen tiltaket skal gjennomføres på, må han ha tillatelse fra eieren til å gjennomføre tiltaket. Landbrukseiendommer der det offentlige eier og driver eiendommen, kan ikke gis tilskudd etter denne forskriften. I spesielle tilfeller hvor den offentlig eide eiendommen er interessant i et større prosjekt/tiltak kan likevel den offentlige eiendommen være deltaker.

Krav til miljøplan

For foretak som mottar produksjonstilskudd i jordbruket, og som søker om SMIL-midler, skal miljøplan trinn 2 foreligge, jf. forskriftens tredje ledd. For søkere som ikke er berettiget produksjonstilskudd i jordbruket, er det ikke noe slikt formelt krav.

Igangsetting og arbeidsfrist

Av hensyn til planlegging og prioritering av kommunens bruk av midler til andre tiltak, gis det normalt ikke tilskudd til prosjekt/tiltak som allerede er påbegynt eller utført. Søknaden skal først være godkjent og avgjort av kommunen før tiltaket påbegynnes. Frist for gjennomføring av prosjekt/tiltak er 3 år, jf. SMIL-forskriftens fjerde ledd. Kommunen kan imidlertid sette en kortere frist. Kommunen kan etter søknad forlenge fristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

Tilskudd til planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter skal bidra til å skape et lokalt engasjement om miljøverdier gjennom samarbeid mellom grunneiere, ev. mellom grunneiere og den øvrige befolkningen og/eller kommunen, i det aktuelle området. I disse områdene kan det være aktuelt å bruke *områdetiltak* for å få en felles målrettet utvikling av kulturlandskapet, miljøet eller ulike gode tiltak.

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil 100 % engangstilskudd av godkjente kostnader til planlegging, organisering og prosjektgjennomføring for større fellestiltak som fører fram til konkrete planer for enkelttiltak.

Tilskudd til kulturlandskapstiltak

Hindre gjengroing av kulturlandskapet ved å yte tilskudd som legger til rette for beitebruk er hovedsatsingsområde for bruk av midlene i Gildeskål kommune.

Å sikre og ivareta et åpent kulturlandskap i bygdene og i utmarksbeiteområdene, gjennom aktiv landbruksdrift og beitebruk, kombinert med andre skjøtselstiltak, er en prioritert målsetting. Dette vil også ivareta det biologiske mangfoldet, gi rikere opplevelsesmuligheter og trivsel for turister og allmennhet og bedre adkomsten til vann og vassdrag.

Videre er det en målsetting at typiske og historisk viktig kulturmiljøer og kulturminner, som unike bygninger, gamle steingjerder, låver/høyskytter, gamle veifar mv blir ivaretatt gjennom bruk, vedlikehold og istandsetting.

Tiltak i jordbrukslandskapet kan være:

- Rydding og istandsetting av gamle beiter og kulturmark.
- Istandsetting og bevaring av kulturminner i jordbrukslandskapet.
- Istandsetting og bevaring av freda, verneverdige eller særegne bygninger som stabbur, smier, møller, sommerfjøs, låver m.m. (utvendig vedlikehold).
- Rydding og tilgjengelighet til elver og vassdrag i kulturlandskapet (tilrettelegging for fiske, bading).
- Rydding og merking av gamle ferdsels- og driftsveier, samt oppsetting av informasjonstavler.
- Andre tiltak som er nevnt i miljøplan 2.

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil 70 % engangstilskudd av godkjente kostnader til **å holde gammel kulturmark i hevd.**

Det kan gis inntil 100 % engangstilskudd av godkjente kostnader til **å bevare og fremme biologisk mangfold.** Tiltak for å fremme biologisk mangfold gjelder bare gammel kulturmark; f.eks utslåtter eller seterområder som ikke lenger er i drift.

Det kan gis inntil 50 % tilskudd av godkjente kostnader til tiltak som **skal fremme og tilgjengelighet og opplevelseskvalitet.**

Tilskudd til **kulturminner** kan innvilges med inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag.

Tilskudd til **bygninger** kan innvilges med inntil 20 % av kostnadsoverslag og maksimalt kr 45.000 pr prosjekt. Det vil bare bli gitt tilskudd til utvendig restaurering, samt bærende konstruksjoner. Se strategiene for mer detaljer.

Tilskudd til forurensingstiltak

Det er et prioritert mål å hindre at vassdrag blir forurenset gjennom arealavrenning fra landbruket. Dette oppnås ved å spre husdyrgjødsel på størst mulig andel av den dyrka marka, bevare kantvegetasjon langs bekker og kanaler og etablere økologiske rensingstiltak.

Forurensingstiltak kan være:

- *Tiltak som reduserer avrenning til jordbrukskanaler og vassdrag.*
- *Tiltak for etablering, skjøtsel og/eller bevaring av kantvegetasjon langs bekker og åpne kanaler.*
- *Tiltak for innsamling av landbruksavfall for levering til godkjent mottak.*
- *Tiltak som hindrer ulovlig deponering av organisk avfall.*
- *Andre tiltak som er nevnt i miljøplan 2.*

Tilskuddsnivå

Det kan gis inntil 70 % engangstilskudd av godkjente kostnader til forurensingstiltak.

Søknad

Søknadsblanketter

Søknad skal framsettes på fastsatt søknadsskjema SLF-430. Skjemaet kan også fås ved henvendelse til kommunen.

Søknadens innhold

Søknaden skal inneholde informasjon som er nødvendig for en forsvarlig behandling av søknaden, som miljømessige forhold, tekniske planer, kostnadsoverslag, arbeidsbeskrivelse mv. Følgende opplysninger kan være aktuelt å legge ved søknaden:

- *Oversiktskart, som viser beliggenhet i kommunen.*
- *Detaljert kart (økonomisk kartverk), som viser arealer, viktige elementer i landskapet og plassering av det aktuelle tiltaket.*
- *Fotografier/tegninger, som viser arealer, bygninger, bygningsmiljøer og/eller objekter som det søkes tilskudd til.*
- *Dokumentasjon av fredningsstatus etter naturmangfoldloven og kulturminneloven.*
- *For bygninger: kostnadsoverslag fra bygningskyndig, beskrivelse av bygning og eventuell bygningsskade, nåværende og framtidig bruk, samt eventuell omtale av verneverdi.*
- *Avtale om gjennomføring av fellestiltak.*
- *Skriftlig godkjenning fra søkerne i et fellestiltak om at organisasjonsnummer eller fødselsnummer til en av søkerne kan benyttes.*
- *Skriftlig godkjenning fra berørte naboer før igangsetting av tiltak.*
- *Miljøplan trinn 2 (for foretak som mottar produksjonstilskudd i jordbruket).*
- *Skriftlig godkjenning/avtale fra grunneier (gjelder søkere som ikke eier landbrukseiendom); for eksempel avtale om gjerdefot.*
- *Skriftlig godkjenning fra aktuelle grunneiere (gjelder lag eller organisasjoner som ikke innbefatter alle berørte grunneiere i et prosjekt).*
- *Opplysning om egen eller leid beiterett.*

Den som forplikter foretaket, laget, foreningen m.v. skal underskrive søknaden.

Dersom tilskuddsmottaker ikke har fradragsrett for inngående merverdiavgift, kan merverdiavgift inngå i kostnadsoverslaget.

Gildeskål kommune eller Salten landbrukstjenester kan være behjelpelig med utforming av søknadens innhold. Salten landbrukstjenester er også behjelpelig med utarbeidelse av miljøplan trinn 2.

Gårdskart lastes ned fra <http://www.skogoglandskap.no/> eller fås på henvendelse til kommunen.

Satser:

Det er fastsatt standard kostnadssatser (med utgangspunkt i tabell fra Norsk Småfèservice som inkluderer trasèrydding, materiell, utkjøring og oppsett) som følger:

For ordinært nettinggjerde 110 cm til sau fastsettes normkostnad pr løpemeter gjerde til kr 80.

For lammenettinggjerde fastsettes normkostnad pr løpemeter gjerde til kr 85.

For elektrisk 4-tråders gjerde til sau fastsettes normkostnad pr løpemeter gjerde til kr 35.

For elektrisk 3-tråders gjerde storfè fastsettes normkostnad pr løpemeter gjerde til kr 35.

For elektrisk gjerde storfè med ståltråd fastsettes normkostnad pr løpemeter gjerde til kr 45.

Trykkimpregnerte stolper til hjørnestolper kommer i tillegg og settes til kr 30 pr stk.

Gjerdene forutsettes hovedsakelig å settes opp med vanskelighetsgrad terreng i snitt 1,5.

Gjerder i spesielt krevende terreng og rovdryrsikre gjerder, beregnes etter tabell fra Norsk Småfèservice.

Det kan innvilges inntil kr 450 pr daa for rydding av beite. Det stilles vilkår om beiting i 10 år etter at tilskuddet er innvilget.

Tilskudd til brukervennlige porter/klyv og til merking kommer i tillegg. Evt andre kostnader vurderes skjønnsmessig ut fra den enkelte søknad.

Boring i fjell settes til kr 12 pr hull. Leie av boremaskin kommer evt. i tillegg.

Pris pr time arbeid utenom det som ligger i gjerdeprisene settes til kr 200.

Søknadsfrist:

Søknadsfristen er **15.mars**. Dersom det er midler til overs, kan søknader sendes inn fortløpende.

Utbetaling

Det skal foreligge skriftlig anmodning fra søkeren før tilskudd kan utbetales. Det kan foretas delutbetalinger mot framlagte kvitteringer og timelister for eget arbeid. Timelister føres fortløpende med dato, antall timer og hvilket arbeid som er utført.

Minst 25 % av tilskuddet holdes imidlertid tilbake inntil arbeidet er fullført, prosjektet eller tiltaket er ferdiggodkjent og regnskapet foreligger.

Administrasjon og klage

Vedtak om tildeling av tilskudd etter denne forskrift fattes av kommunen. Kommunens administrasjon administrerer ordningen og er delegert myndighet til å fatte alle vedtak. Søkeren har rett til å klage etter reglene i forvaltningsloven på de vedtak som blir fattet etter denne ordningen. Klagefristen er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket kom fram til søkeren. Dersom kommunen ikke endrer vedtaket, vil saken oversendes Fylkesmannen i Nordland til endelig avgjørelse.